

CHUKA

UNIVERSITY

UNIVERSITY EXAMINATIONS

**EXAMINATION FOR THE AWARD OF DEGREE OF BACHELOR OF
EDUCATION (ARTS)**

KISW 414: DIALECTOLOGY

STREAMS:

TIME: 2 HOURS

DAY/DATE: TUESDAY 21/09/2021

2.30 P.M. – 4.30 P.M.

MAAGIZO

Jibu swali la kwanza na mengine mawili

1. a) Taja matatizo MANNE yaliyowakumba Waswahili walipokuwa wakihama kutoka Shungwaya. (alama 4)
b) Eleza asili ya neno “Waswahili”. (alama 4)
c) Taja hoja TATU zinazothibitisha kwamba kuna Waswahili wa aina tatu. (alama 6)
d) Tofautisha dhana zifuatazo:
    i. Lahaja za kijiografia
    ii. Lahaja za kijamii

e) Umepewa jukumu la kusanifisha lugha yako ya kwanza. Bainisha hatua NNE ambazo utazifuata ili kutekeleza kazi hii. (alama 4)
f) Orodhesha sababu MBILI MBILI za kidini na za kielimu zilizopelekea kusanifishwa kwa Kiswahili. (alama 8)

2. Jadili hoja TANO ili kudhibitisha kwamba Kiswahili si lahaja ya Kiarabu. (alama 20)

3. a) Fafanua mambo yoyote MAWILI ambayo ni muhimu katika uzukaji wa lahaja.
(alama 2)
- b) Tofautisha aina zifuatazo za lahaja za Kiswahili kwa kuzitolea mifano:
- i. Chijomvu (alama 6)
  - ii. Kimtangáta (alama 6)
  - iii. Kingwana (alama 6)
4. Tathmini mafanikio na matatizo ya kamati ya Kiswahili ya Afrika Mashariki. (K.K.A.M)
(alama 20)
5. Huku ukitoa hoja TANO thibitisha kwamba kuna haja ya kusanifisha Kiswahili.
(alama 20)
- .....